

30.6.2017

Olje- og energidepartementet

Høringsnotat

Forslag til endring i forskrift om elsertifikater

Årlige elsertifikatkvoter og søknadsfrist for godkjenning av anlegg

Innhold

1	Innledning og bakgrunn	3
2	Årlige elsertifikatkvoter.....	3
2.1	Gjeldende rett	3
2.2	Departementets forslag.....	4
2.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	5
3	Søknadsfrist for godkjenning av anlegg.....	5
3.1	Gjeldende rett	5
3.2	Departementets forslag.....	5
3.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	6
4	Elsertifikatperiode.....	6
4.1	Gjeldende rett	6
4.2	Departementets forslag.....	6
4.3	Økonomiske og administrative konsekvenser	6
5	Forslag til endringsforskrift.....	6

1 Innledning og bakgrunn

Norge og Sverige har siden 1. januar 2012 hatt et felles marked for elsertifikater. Elsertifikatorordningen fungerer som en støtteordning til ny produksjon av fornybar kraft. Rammene for elsertifikatmarkedet er regulert i en bilateral avtale mellom Norge og Sverige. I Norge er ordningen regulert i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater og forskrift 16. desember 2011 nr. 1398 om elsertifikater.

Stortinget vedtok 16. juni 2017 endringer i lov om elsertifikater slik at departementet får kompetanse til å fastsette elsertifikatkvotene i forskrift. Loven angir de sentrale prinsippene som skal ligge til grunn for senere endringer av kvotene gjennom slike forskriftsvedtak, jf. Prop L 95 (2016-2017) og Innst. 415 L (2016-2017). Lovendringen trer i kraft 1. januar 2018.

Departementet foreslår følgende endringer i forskrift om elsertifikater:

- Fastsettelse av frist for å søke om elsertifikater i § 6.
- Ny § 19 a om årlige elsertifikatkvoter. Forslaget omfatter mindre justeringer i kvotene sammenlignet med det som tidligere har vært på høring.
- En mindre språklig endring i § 12 om perioden for tildeling av elsertifikater, for å presisere at denne blir kortere enn femten år for anlegg som blir satt i drift i løpet av 2021.

Departementet tar sikte på at de foreslåtte endringene i forskriften skal tre i kraft 1. januar 2018.

Forslagene bygger på NVEs rapport 10. juni 2016 Kontrollstasjon 2017 del 1: NVEs gjennomgang av elsertifikatorordningen (Rapport nr. 55/2016). Departementet la NVEs rapport ut på departementets nettside for merknader med frist 29. august 2016. Olje- og energidepartementets forslag til endringer av elsertifikatloven ble sendt på høring 9. november 2016. Departementet ba spesielt om høringsinstansenes innspill til endringer i kvotene. De foreslåtte kvotene tilsvarte NVEs forslag i rapport nr. 55/2016.

2 Årlige elsertifikatkvoter

2.1 Gjeldende rett

Den enkelte elsertifikatpliktige skal hvert år annullere et visst antall elsertifikater fra sin konto i elsertifikatregisteret. Omfanget av denne plikten fremkommer ved å multiplisere beregningsrelevant mengde kraft med elsertifikatkvoten for det aktuelle året.

Elsertifikatkvoten er et forholdstall som er fastsatt for hvert år frem til og med 2035, og har til nå vært inntatt i elsertifikatloven § 17, som lyder:

«§ 17. Årlige elsertifikatkvoter

Den årlige elsertifikatkvoten for den elsertifikatpliktige er et forholdstall oppgitt i følgende tabell:

Beregningsår for elsertifikatkvoten	Elsertifikatkvoten
2015	0,088
2016	0,119
2017	0,137
2018	0,154
2019	0,172
2020	0,197
2021	0,196
2022	0,196
2023	0,195
2024	0,193
2025	0,186
2026	0,174
2027	0,156
2028	0,131
2029	0,109
2030	0,090
2031	0,072
2032	0,054
2033	0,036
2034	0,018
2035	0,009

2.2 Departementets forslag

Stortinget vedtok 16. juni 2017 endringer i § 17 i lov om elsertifikater, jf. Prop. 95 L (2016-2017) og Innst. 415 L (2016-2017). Endringene gir departementet hjemmel til å fastsette kvotene i forskrift (elsertifikatforskriften) og angir de sentrale prinsippene for senere endringer av kvotene. Det vises til Prop. 95 L (2016-2017) for nærmere begrunnelse for endringen.

I høringen av forslaget til lovendring, ba departementet spesielt om innspill til endringer i kvotene. De foreslåtte kvotene tilsvarte NVEs forslag i rapport nr. 55/2016.

Advokatforeningen, Distriktenes energiforening (Defo), Energi Norge, Kinect Energy Group og Statkraft Energi AS støttet forslaget til endringer i kvotene. Ingen andre avga merknader til dette forslaget.

NVE har senere foreslått noen ytterligere justeringer av kvotene på bakgrunn av ny kunnskap om utstedelse av elsertifikater til produksjonsanlegg satt i drift før 1. januar 2012 og gjennomførte annulleringer for 2016. Det er ifølge NVE utstedt 0,11 TWh færre elsertifikater til produksjonsanlegg satt i drift før 1. januar 2012 enn det som lå til grunn for gjeldende kvotekurve. I tillegg er det annullert 0,25 TWh færre elsertifikater i 2016 enn det som lå til grunn for gjeldende kvotekurve. Summen av disse effektene gir ifølge NVE et justeringsvolum på +0,14 TWh. I NVEs rapport nr. 55/2016 var justeringsvolumet beregnet til -0,2 TWh.

I NVEs rapport nr. 55/2016 ble justeringsvolumet foreslått fordelt over fire år, fra 2018 til 2021. Lov om elsertifikater § 17 a annet ledd, som trer i kraft 1. januar 2018, legger opp til at justeringsvolumet kan innarbeides i kvotene for påfølgende år eller de to neste årene. NVE mener at det samlede justeringsvolumet på 0,14 TWh er relativt lavt og derfor bør innarbeides i sin helhet i kvoten for 2018. Ved å ta hele justeringen i 2018 endres grunnlaget for kvotene også for årene 2019-2021 sammenlignet med rapport nr. 55/2016. Grunnlaget for kvotene for disse årene endres med like mye (0,05 TWh), men på grunn av avrunding til tre desimaler gir endringene bare utslag i kvoten for 2021.

Departementet foreslår at bestemmelsen om årlige elsertifikatkvoter innarbeides som ny § 19 a i elsertifikatforskriften. Som en konsekvens endres henvisningen i forskriften § 19 første ledd slik at den viser til § 19 a.

2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

De økonomiske og administrative konsekvensene av å fastsette elsertifikatkvotene i elsertifikatforskriften i stedet for i elsertifikatloven, er beskrevet i Prop. 95 L (2016-2017) punkt 6. For myndighetene vil endringen medføre kortere og mindre omfattende saksbehandling. De elsertifikatpliktige og markedsaktørene får mer forutsigbarhet og transparens.

Med de foreslåtte justeringene av kvotene møter Norge sine forpliktelser etter avtalen med Sverige. Justeringene er små og har beskjedne økonomiske og administrative konsekvenser for aktørene.

3 Søknadsfrist for godkjenning av anlegg

3.1 Gjeldende rett

Departementet kan etter elsertifikatloven § 8 tredje ledd fastsette nærmere regler om godkjenning av produksjonsanlegg for elsertifikatordningen i forskrift, herunder om søknadsfrist. Elsertifikatforskriften § 6 tredje ledd oppstiller en søknadsfrist for produksjonsanlegg som ble satt i drift før 1. januar 2012. Søknadsfristen for disse anleggene var 1. april 2016. For øvrig oppstiller elsertifikatforskriften ingen søknadsfrist for å få anleggene godkjent.

3.2 Departementets forslag

Produksjonsanlegg som settes i drift etter 31. desember 2021, kvalifiserer ikke for rett til elsertifikater. Anlegg som settes i drift innen denne fristen kan søke om elsertifikater. Departementet foreslår å innføre en frist for å søke om elsertifikater og at denne settes til 1. april 2022. Bestemmelsen foreslås inntatt i elsertifikatforskriften § 6 tredje ledd, som et nytt annet punktum.

3.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Med innføring av en søknadsfrist vil markedsaktørene kunne lage sikrere estimater for forventet produksjon av elsertifikater på norsk side. Det vil gi et bedre fungerende elsertifikatmarked.

NVE har vurdert at tre måneder er tilstrekkelig til å forberede og sende inn en søknad om godkjenning av anlegg. Før utløpet av tidsfristen må kraftverkseier ha sendt inn idriftsettelsesskjema vedlagt nødvendig dokumentasjon og eventuelle simuleringer av økt produksjon til NVE. NVE forventer at det vil komme få søknader i 2022.

For myndighetene vil en søknadsfrist kunne redusere de administrative kostnadene i noen grad. Når alle søknader om rett til elsertifikater er ferdigbehandlet vil NVE kunne redusere ressursbruken tilknyttet saksbehandling i elsertifikatordningen. Det samme vil gjelde for elsertifikatregisteret når ingen nye anlegg skal registreres.

4 Elsertifikatperiode

4.1 Gjeldende rett

Elsertifikatperioden er femten år fra vedtak om godkjenning eller fra det tidspunkt som er fastsatt av NVE i vedtaket, jf. elsertifikatforskriften § 12 første ledd. I praksis fastsettes startdato alltid i vedtaket om godkjenning.

Det kan ikke utstedes elsertifikater for produksjon som skjer etter 31. desember 2035, jf. elsertifikatforskriften § 4 og elsertifikatloven § 10 fjerde ledd siste punktum. For alle elsertifikatberettigede hvor startdato er senere enn 1. januar 2021, vil elsertifikatperioden derfor bli kortere enn 15 år.

4.2 Departementets forslag

Det foreslås en presisering i forskriften § 12 for å klargjøre at det ikke utstedes elsertifikater for produksjon etter 31. desember 2035, og at elsertifikatperioden derfor ikke vil bli 15 år for eiere av anlegg som settes i drift i løpet av 2021. Departementet foreslår at ordet «inntil» tilføyes i elsertifikatforskriften § 12 første ledd.

4.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget er en presisering av ordlyden i § 12 i tråd med bestemmelsene i elsertifikatforskriften § 4 og elsertifikatloven § 4 og § 10 fjerde ledd. Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

5 Forslag til endringsforskrift

I forskrift 16. desember 2011 nr. 1398 om elsertifikater gjøres følgende endringer:

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Frist for å søke om godkjenning av produksjonsanlegg som kvalifiserer for rett til elsertifikater er 1. april 2016 for produksjonsanlegg satt i drift før 1. januar 2012. *For alle andre produksjonsanlegg er fristen 1. april 2022.*

§ 12 første ledd skal lyde:

Elsertifikatperioden gjelder i *inntil* femten år fra vedtak om godkjenning etter § 7 eller fra det tidspunkt som er fastsatt av NVE i vedtaket.

§ 19 første ledd skal lyde:

Elsertifikatpliktens omfang tilsvarer den elsertifikatpliktiges beregningsrelevante mengde elektrisk energi i det enkelte år, multiplisert med elsertifikatkvoten (forholdstallet) som er fastsatt for det samme året etter ~~lov om elsertifikater~~ § 19 a.

Ny § 19 a skal lyde:

§ 19 a Årlige elsertifikatkvoter

Den årlige elsertifikatkvoten for den elsertifikatpliktige er et forholdstall oppgitt i følgende tabell:

Beregningsår for elsertifikatkvoten	Elsertifikatkvoten
2015	0,088
2016	0,119
2017	0,137
2018	0,153
2019	0,167
2020	0,189
2021	0,189
2022	0,189
2023	0,188
2024	0,186
2025	0,183
2026	0,168
2027	0,153
2028	0,128
2029	0,107
2030	0,083
2031	0,066
2032	0,049
2033	0,033
2034	0,016
2035	0,008

Denne forskriften trer i kraft xx.xx.xx.